

Latweefchu Uwises.

Nr. augstas Gewefchanas = Kummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 17. Zettortdeenâ 29tâ April 1826.

Preeks par puffehm.

1.

Mannas falkas puffites
Irr man meera fahlites;
Pee tahm warru apfehstees,
Dshwodams ir preezatees;
Tâ ka pafchâ waffarâ
Un ka jankâ dahrsinâ,
Sawu darbu strahdajoh,
Preeks man irr tahs uskattoht.

2.

Mannas mihlas puffites!
Preeku par jumâ juhtu es;
Kluffam juhs man usfmaideet,
Nugeet, seebeet, falkojeet;
Juhfu kuplas lappinas
Mihligi man iskattahs;
Sirds, kad brihscham flummiga,
Pee jumâ paleek preeziga.

3.

Mannas kohschas puffites,
Kas man jauku smarschu nefs;
Pee jumâ warru mahzitees,
Labbu darriht, preezatees,
Un ar kluffu prahtinu,
Staigaht dshwes zeklinu;
Zittus mihleht, eepreezht,
Gohdâ turreht, palihdseht.

4.

Mannas ffaistas puffites,
Weentulifcha beedrites.
Gan scheid muhsu dshwiba,
Puffites, jumâ lihbsiga;
Tapat seedam, falkojam,
Un ar laiku nowihstam.
Wet mums preeka zerriba,
Winnupus kappa, dshwiba!

Leela Esseré.

Mattihâ Witing.

No U h r l a w a s.

Geffch ta Kunga weegli un swehti pagullis,
jau duss no sawahm darboschanahm tas goh-
digs U h r l a w a s Basnijfunga muifchas fainneeks,
wezzais Kuhlin Jann-Krischjahns, Mattihfa
dehls. Deews aizinaja to pee sewis 26tâ deenâ
Merza mehneschâ, un winna kaulini 4tâ Aprila
deenâ gohdigi us duffas weetu pawadditi, tur
tikke glabbati, fur duss winna nelaika tehws un
winna diwju tam papreeksch aisinghuschu dehlu
pihschli. Pee ta gohda-wihra kappa birre dauds
pateizibas un mihlesfibas affaras. Tahdas tur
raudaja winna behdiga atraitne, kas 34 gaddus
rettâ faderribâ, mihlesfibâ un laimibâ ar winnu
fadshwojusi; tahdas tur birre tam no tahm pa-
teizigahm azzim winnu diwju behrmu, fo winsch
sheit atstahjis weenu kâ sawu weeturri un no-
wada preekschneeku, un ohtru kâ turriga fain-
neeka-dehla labbu seewu. Abbeem tas mihligs
un gudrs, — tas gohdigs un deewabihjigs
tehws, kas tohs gohdam mahzijis un audsinajis
teescham paliks swehtâ peemina. Tâpat arri ta
mihla mirruscha jaunakais brahlis, kas wezzâs
un wahjâs deenâs pee winna pachnu, maist un
brahla-firdi atraddis, ar pateizigu firdi to pee-
minnehs.

Tas nelaikais scheid peezius mahzitajus redsejis.
Loskiel mahzitais winnu fristijis un winsch bijis
behrns no peezeem gaddeem, kad schis Deewa
wihrs irr tappis aizinahs to Luffumes draudst
gannihst. Stobbe mahzitais winnu kâ jaunelli
no 18 gaddeem un kâ labbi Deewa wahrda mah-
zitu grahmatneeku eeswehtija, un kad arri schis
mahzitais pehz diwi gaddeem Randawas draudst
usnehme, tad winsch Bilterling mahzitajam
gan drihs peezius gaddus kâ ustizjigs gahjeis
klaufija, lihds arri tas pee Sahtes draudses
strahdht nogahje. Tad nelaika Maczewski

mahzitajam wehl 6 gaddus kà gahjeis istizzis, kà wihrs no 32 gaddeem tiffke no ta laulahts un pehz tam tudal par fainneeku Ruhlin mahjäs eezelts, kurräs winsch tam 22 un man 11 gaddus ar flawejamu tiffkunu un labbu prahtu der-rigs bijis. Tee trihs mahzitaji preeksch mannis irr winnam draugi bijusch, un man winsch bij mihlsch draugs un dauds weetas gudrs padohma-deweis. Zebfchu winsch fcheit 65 gaddus un 3 mehneschus nodsihwojis, tatschu mehß winnu wehl jo ilgi buhtum labpraht sawâ widdü patur-rejuschi.

Winna kappu tiffkai apsihme melns ohsola frustinsch, bet wisapfahrt aug un sell tam gohda-peeminas. No pakalna, kur wezzais tehws dufs, reds turwinna tahs mahjas, kurräs winsch irr publejees, un smuffas un labbi peekohptas, no ahbola-dahrfa un birsites apehnotas ehkas, jauti iskohpti lauki, zaur grahweem schkirtas druwas, zeeti walli un schohgi un wassarâ ar labbu sahli un kohschahm pufkeh m tehryptas plawas, parahd teem, kas winna mahjas kà masas pasihst, ka prahtigs un tifts, deewabihjigs un gohdigs fainneeks, arr masâ weeta war eekultees un kluht no Deewa fwehtihst. Kaimini un zetta wihri, Wahzeeschi un Latweeschi no tahlenes un klahthenes, tahs eeraugoh, peemin-nehs, ka winsch mahjoja labpraht, pamahzija labpraht, palihdseja labpraht. Appaksch winna pajumta bij atrohnams, kas meesai un dwehfelei derr, spohdriba un tikliba, gahrda maife un labs sfaidrs Deewa-wahrds, fo wezzais no firds mihleja. Zadehl arr winnam ne bij gahjejus jamekle; pee winna tee stahweja labpraht, palikke jo labbi, un tiffkai raudadami no winna atstahje.

Ne kahdu zittu mantu winsch naw atstahjis, kà tiffkai tahdu, kas pee mahju-peekohpschanas un gohdigas klaufibas derr, kas atnesß gohdu un fwehtibu; ne kahdus zittus parradus winsch naw krahjis, kà tohs, fo pateizigas firdis ar affarahm makfa.

Man winsch wehl sawâ pehdigâ deenâ no rihta lifke usrakstih, fo winsch saweem mihleem wehleja, pateize Deewam, winneem un man par wissu labbu, un luhdse manni, lai es win-

nam Jesus meelastu fataifitu, fo winsch ohtrâ deenâ wehl pehdigi gribbeja baudiht; bet tã pafchâ waffarâ jau winsch Deewu luhgdams falsi aismigge, tiffkai — winnâ faule atmohstees. —

Woi lassitais pee scha stahsta wehl prafti kahdu mahzibu? — Ta skann:

Kà tu dsihwojis:

Zã tu mirsi, —

Un dsihwosi! —

(No tabs, tam peeminnetam
Relaitam par peemina 4ta
Aprila deenâ 1826. teiftas,
libka-runnas. —)

R. Hugenberger,
Ahlawas mahzitais.

D a s c h a d a s s i n n a s.

Rihgas awifes weenu ittin brihnischfigu no-tiffkunu lassa, ka weens esars pats no sewis, zaur Deewa spehku zittâ esarâ irr eegahsees. Zsteiksim to. Pinnu semne, ne tahlu no Wihburgas pilsata irr weens esars, Subando fauzams, 40 werstes garfch, kas zaur smilts-kahpu no weenas werstes plattuma, no ta warren leela Ladoga esara atschkirts bija. Tomehr tas uhdens no Subando esara zaurkehrski, jeb rumbu, kà pee Kuldigas irr, un kas 10 pehdas augsts bija, Ladoga esarâ eegahsehß, jo Subando esars dauds augstaks par scho bija. Wirf tahs kahpas stahweja Pinnu zeeminsch, un tas kungs, kam masais esars peederreja, daschüreiffi bij eedohmajis un raudsijis to tanni leelakâ esarâ nolaißt, bet arween pawelti. Us reiffi Deews darrija, fo kungs un zitti zilweki ne eespehje. 1818tâ gaddâ 13tâ Meijas deenâ Subando esars peepefschi pahrpulhde, daschu skahdi padarrija un appaksch tahs sinilschu kahpas zaurumu jeb tazzinu isruschinajis, scho kahpu pehzgallâ ar leelu makti prohjam aisnesse un Ladoga esarâ eegahse. No teem zeema laudim tiffkai diwi nahwi dabbuja, bet pats zeems bija gluschi pasubdis. Ladoga esars ar plihfusshahm ehkahm, balkeem, mantahm un peldebameem kohfeem un fruhmeem bija kà apsehts; bet tomehr ta skahde warren leela ne bija, jo tee zeema eemahjneeki daschu ehku paschi bija noplehsusch, un drohschâ weeta aisdwedusch. Subando esars ittin masß un par 5 pehdahm semmaks palizzis, kur pee winna

mallas zittahrt sweijosa, tur taggad ar, sehj un seenu plauj, un zaur to leelu isplihsumu uhdens burbuledams leelâ esarâ eceft. Ne, tik brihnischfigs un spehzigis irr Deews!

— 3.

Wehl no schaujameem rihkeem.

Bauskas teesâ weens Schihds ar faru feeru un weenu behrninu no 2 gaddeem kahdâs mahjâs ee=eet. Behrninsch rauda un tehws to kambari eenes pe mahju=behrneem. Lai wairs neraud, tehws tam rahda us to, kas pee feenas karr, un behrninsch, rohkas issteepis, to prassidams gribb. Bet tas bija pistole. Tehws, scho nonemdams, fahf puifim to rahdiht, bet kas noteek? Pistole bija lahmeta, schahwens is-sprahgst un puifenim teescham kruhtis eefschâ. — Tâ tehws faru paschu dehlinu noschahwis.

Jehkaba meeskâ gribb apteekera puifis plinti isprohweht. Tam bij no pilfata jaect ahra, bet ne; winsch kunga dahrsâ pee wahrteem mehrki taifa un nu fahf schaut. Zau ar saweem trihs beedreem trihs reises ar skrohti bija schahwis, bet wehl zettortu reisi wajjaga. Plinte tohy lahmeta, bet pee skrohtes bija ir masa lohdiht klacht. Knehwels ischauj gan, bet ta lohde sitt zaur wahrteem zaur, un weenai Kreewenei, kas faru behrninu us rohkahm nesdama, patlabban garram eet, scho behrninu tâ trahpa, ka wehl paschâ wakkarâ mirst. Ar to schis apteekera puifis schi behrnina dschwibu gan warr makscht? Lai neweens ne fakka: Tas notikke netihfschi! Tahdi netihfschi notikkumi pamett affu dselloni sunnamâ firbi, kas lihds wez-zuma deenahm mannamâ un fahpes darra. Tapehz: fargaitees, schaujamus rihkus rohkas nemdami, un lai paleek noht no teem ikweens, ka ammatâ nenes ar winneem darbotees.

— 3.

Diwi peetizzigi sirgi.

(Stahsi.)

I.

Weens gohdigs un labs zecmawihrs jahje ar faru sirgu, fo pats bija audsinajis, us weenu turwu pilfatu, fur sirgus tappe turrehts. Tur

nonahjis, tas faeetahs ar dascheem labbeem draugeem un tohy no teem pameelohts un tohs atkal meelo. Zau faulite eet us leiju, un tas, apseglojis faru sirgu, steidsahs atkal us mah-jahm. Uskahpis, sirgs manna tudat, ka jahje-jam ta galwina mas dauds smagga, un tapehz lehni welkhs us preekschu. Bet par to deenas starpu bija labs leetus lijis un tas zelsch glumsch tappis. Pee weena pakalna tappusch, sirgs ar preekschahju passihd. Wihrs nokriht un weena kahja tam aiskerrahs pakahpfl. Sirgs us weetu nekustedamees paleek stahwus un gaida, kamehr wihrs uszelsees un atkal uskahpim. Kad nu pehz labbu brihdi ne neka ne noteek un tas reds, ka wihrs pats ne warr zeltees; ka nu to schehlohs? rohkas nabbagam naw! — Soh-beem janahf paligâ; ar teem, faklu issteepis, tas sakerr wihru pee swahrkeem, un pazell to tik augsti, ka tas tohy stahwus us to weenu kahju un to ohtru no pakahpfla warr iswilkt. Nu wihrs atkal us sirgu uskahpis, tohy no ta pascha mahjâs sweiks un wefels pahrnefts.

2.

Weenam jahjejam, tumshâ wakkarâ jahjoht, zelsch teff zaur pabeesu meschu. Ka ne nomal-ditohs, tas nokahpis, eet labbaki kahjahm un wedd sirgu pee pawadda. Zau strehki gahjis, tas dabbu no sirga ar galwu labbu gruhdeni muggurâ. Dohmadams sirgs par fo fahihjees, tas eet tahlafi, bet dabbu atkal gruhdeni. Nu, mas dauds launs tappis, winsch eewelf tam weenu fitteni ar jahjamu pahadsinu. Labbu brihdi nu eet sirgs lehni tam pakkal, bet pehzak to atkal grushsch. Kas ta waima irr, gribb jahjeis tatschu redseht, un labbaki apstattiiees, tas atrohd ka wehdera fiksniis walkam gahjis un sedli ar zittahm usfeetahm leetahm bija nosluhkusch. — Tâ zaur sirga peetizzibu paglahbe jahjeis pee laika sawas leetas no pasufchanas.

B — t.

Teefas fluddinafchanas.

Lai 7tâ Mei mehnescha deenâ schi gabda pee Zuk-kumes aprinka teefas 4 gohwis, 1 telfsch, 1 lahde un 1 gultu pehlis, fo tas Ebreeris Selig Abraâm Sim-sonn tam Lestenes waggaram Putuin Jamim khlâ

eedewis un nolikta terminâ naw allihdînajis, tam wairak sohlidamam uhtropê tapš pahrdohiti. Luffumê 14tâ Aprila 1826. 2

(S. W.) Landsberg, meera spreedeiš.
(Nr. 313.) Siktehrs George Paul.

Uš pawehleschanu tahš Keiseriffkas Majesteetes, ta Patwaloineeka wiffas Kreewu Walfs u. t. j. pr., tohp no Nihgrandes pagasta teefas wiffi tee parradu deweji ta puifcha Pilwiste Uhdama, par kurra mantu parradu dehl Konkursis noliktš, scheitan usaizinati, lai tee, ja ne grihb sawas teefas saudeht, diwju mehneschu starpâ, lihds 28tu Meiija 1826 ar sawahm taisnahm prassifchanahm pee schihs teefas peeteizahš, un tad sagaida, fo teefa spreedihš. Nihgrandes pagasta teefa 27tâ Merza 1826. 3

††† Elke Cewald, pagasta teefas wezzakais.
(Nr. 16.) Karl Khemann, pagasta teefas ffrihweris.

Uš pawehleschanu tahš Keiseriffkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs u. t. j. pr., tohp no Wehrgallas pagasta teefas wiffi tee, tam taisnas prassifchanas pee ta Wehrgallas fainneeka Pawara Martfcha irr, par kurra mantahm truhkuma pee inwentariuma un zittu parradu labbad konkurse spreedta, scheitan aizinati un fasantti, lai diweju mehneschu starpâ, prohti lihds 29tu Meiija mehnescha beenu schi gadda, kas tas weenigais un isflehgfschanas terminš buhš, woi paschi, woi zaur weetneeku, fur tahds peenemmans, pee schihs pagasta teefas peeteizahš, un tad sagaida, fo schi teefa pehz likkumeem spreedihš. To buhš wehrâ nemt! —

Ur Wehrgallas pagasta teefas appalschraftu un sehgelt islaiftš 29tâ Merza deenâ 1826. 1

(S. W.) ††† Bruera Jannis, pagasta wezzakais.
J. F. Skrey, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi parradneeki, kas ar sawahm prassifchanahm pee ta, tanni 13tâ Janwara schi gadda, zaur Konkursi islikta Jehlaba muifchas fainneeka Timmermann Krischjahna jau peeteikuschees, zaur scho tohp aizinati, tanni 19tâ deenâ Meiija mehnescha pee schihs pagasta teefas atnahkt. Resches muifchas pagasta teefa 21mâ Aprila 1826. 3

††† Kugreen Dahw, peefschbetais.
(Nr. 120.) Janifschewsky, pagasta teefas ffrihweris.

No Kliggēs muifchas pagasta teefas wiffi tee, tam taisnas parradu prassifchanas pee ta Kliggēs muifchas fainneeka Kunga Janna, kas sawas mahjas nodewis un par kurra mantu konkurse nolikta, tohp aizinati, lai wifšwehlafi lihds 22tru Meiija schi gadda pee schihs pagasta teefas peeteizahš. Kliggēs muifchas pagasta teefa 16tâ Merza 1826. 2

Witteschey Janne, pagasta wezzakais.
P. F. Diekmann, pagasta teefas ffrihweris.

Ehboles pagasta teefa aizina wiffus parrada dewejuš ta parradšs frittuscha fainneeka Walgahl Jehlaba, kas sawas mahjas pats nodewis, lai tee wiffi, pee saudeschanas sawu prassifchanu, lihds 29tu Meiija schi gadda pee tahš peeteizahš. Ehbolê 3schâ Aprila 1826. 2

Ehrtmann Nahting, pagasta teefas wezzakais.
(Nr. 35.) G. Monkwiz, pagasta teefas ffrihweris.

No Behrsmuifchas pagasta teefas wiffi parradu deweji ta Behrsmuifchas fainneeka Diddul Jahna, kas sawas mahjas nodohd un par kurra mantu, dehl truhkuma inwentariuma un zittu parradu, zaur schihs teefas spreedumu Konkursis noliktš, tohp aizinati, lai, pee saudeschanas sawas teefas, lihds 14tu Meiija 1826 pee schihs teefas ar sawahm prassifchanahm peeteizahš, un tad sagaida, fo teefa pehz likkumeem spreedihš. Behrsmuifchas pagasta teefa 13tâ Aprila 1826. 2

(S. W.) ††† Jaune Wittum, pagasta wezzakais.
(Nr. 7.) H. E. Unbehaun, pagasta teefas ffrihweris.

Kab pehz Walbohnes pagasta teefas nospreedumu, tai 22trâ Meiija schi gadda daschi lohpi un zuhkas, kas teem Walbohnes pagasta lohzeckem, dehl ne allihdšs natahm nodohfschanahm, no teefas irr atnemti, tam wairak sohlidamam uhtropê, fur tulihht jamakfa, tapš pahrdohiti, tad teem pirzejeem schi sinna tohp bohht, lai tee peeminnetâ deenâ, tanni pagasta teefas istabâ, labbâ pulkâ tohpâ sanahktu.

Walbohne 10tâ Aprila 1826. 3
(S. W.)
(Nr. 52.)

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostsee-provinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 167.